

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/753/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111235449
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111235449.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Branislava Krála v právnej veci navrhovateľa: Univerzitná nemocnica Bratislava, IČO: 31 813 861, Pažitková ul. č. 4, Bratislava, proti odporcovi: H.. H. Š., X.. XX. XX. XXXX, L. X. X. H. Č.. X, L., zastúpený advokátom: JUDr. Peter Vačok, Vazovova ul. č. 9/A, Bratislava, o zaplatenie istiny 1. 038 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30. mája 2014, č. k. 19C/152/2011 - 221, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 490 eur na bankový účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX a vo zvyšku žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne čl. 2 Základných zásad upravených v Zákonníku práce, § 1 ods. 2, § 14, § 179 ods. 1, § 186 ods. 1, 2, § 187 ods. 1, 2, § 191 ods. 1, 2, 4 Zákonníka práce, § 8 ods. 1, § 27 ods. 1, § 79 ods. 1, § 80 ods. 1 zák. č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, § 132, § 153 ods. 1 O. s. p. a vecne tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odporca ako zamestnanec navrhovateľa - lekár, dňa 23.03.2009 pri plnení pracovných úloh spočívajúcich v poskytovaní odbornej zdravotnej starostlivosti E. V. porušil právnu povinnosť vyplývajúcu mu z pracovnej zmluvy, pretože zdravotnú starostlivosť menovanej poskytol v rozpore so súčasnými poznatkami vedy, t. j. non lege artis. Poukázal na skutočnosť, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou uložil navrhovateľovi pokutu v sume 4. 900 eur, z ktorej škodová komisia navrhovateľa dňa 16. 12. 2010 uložila zaplatiť odporcovi sumu 1. 038 eur a H.. E. G. sumu 3. 862 eur s tým, že 10 % z uloženej pokuty, t. j. suma 490 eur zodpovedá miere zavinenia odporcu, ktorý vyšetroval poškodenú dňa 23.03.2009, kedy jej zdravotný stav nebola tak akútny ako dňa 26.03.2009 (vyšetrená H.. G.), nakoľko v tom čase bol lekárom bez atestácie, pričom na ambulancii nemal k dispozícii atestovaného lekára za účelom prípadnej konzultácie zdravotného stavu poškodenej s tým, že daná čiastka zohľadňuje aj potrebu del'by zodpovednosti na ďalších zamestnancov, a aj na samotného navrhovateľa ako zamestnávateľa, ktorý za škodu spoluzodpovedá, keďže dňa 23.03.2009 personálne nezabezpečil chirurgickú ambulanciu v súlade s výnosom MZ SR uverejneným vo vestníku MZ SR 2008, strana 250, čiastka 32-51, aj lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore chirurgia, ako aj skutočnosť, že vedenie kliniky nedostatočne kontrolovalo prácu neatestovaných lekárov. Uviedol, že podľa odborných posudkov H.. B. H., konzultantov úradu H.. E. J. C. H.. A. G. pochybenie odporcu spočívalo v tom, že pri zistení zlomeniny slezinného rebra pacientky E. V. nenariadil USG vyšetrenie brucha pre vylúčenie poranenia sleziny, nevykonal potrebné laboratórne vyšetrenia a menovanú aj s poukazom na jej vek nehospitalizoval, pričom pacientka dňa 27.03.2009 zomrela a v príčinnej súvislosti aj s týmto opomenutím odporcu vznikla navrhovateľovi škoda spočívajúca v pokute, ktorá mu bola uložená rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 12. 02. 2010, č. k. ZS 103/00001/2010, v sume 4. 900 eur. Súd

prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že zavinenie odporcu mal preukázané vo forme nedbanlivosti, pretože odporca ako ošetrujúci lekár, síce v tom čase bez atestácie, avšak po absolvovaní 6 ročného štúdia na lekárskej fakulte s takmer trojročnou lekárskou praxou, vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery štandardné lekárske postupy pri zlomenine slezinného rebra poznať mal a mohol, nakoľko USG vyšetrenie brucha podľa uvedených odborných posudkov patrí k štandardným vyšetrovacím metódam s tým, že pracovnou náplňou odporcu, podľa v tom čase aktuálneho popisu pracovnej činnosti, bolo vykonávať samostatne základné diagnostické a liečebné úkony, ku ktorým patrí aj nariadenie USG vyšetrenia ako štandardnej metódy. Nestotožnil sa s obranou odporcu spočívajúcou v tvrdení, že nakoľko v čase poskytovania zdravotnej starostlivosti E. V. bol na ambulancii sám, ako lekár bez atestácie, nemal k dispozícii atestovaného lekára na prípadnú konzultáciu a preto za vzniknutú škodu nezodpovedá, nakoľko uvedené nedostatky boli iba dôvodom na spoluzodpovednosť navrhovateľa ako zamestnávateľa za vzniknutú škodu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 2 O. s. p. a vecne čiastočným úspechom oboch účastníkov v konaní, z dôvodu ktorého o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu 490 eur podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozsudok trpí vadami podľa § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p., keď súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a navrhol rozsudok zmeniť a návrh zamietnuť alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietol záver prvostupňového súdu, podľa ktorého porušenie právnej povinnosti na jeho strane je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, nakoľko neindikoval poškodenej pacientke vyšetrenie - USG brucha, keď otázka hospitalizácie a laboratórnych vyšetrení nebola pre súd prvého stupňa relevantná a poukázal na skutočnosť, že poškodená E. V. a jej dcéra hospitalizáciu odmietli, pričom o rizikách s tým súvisiacimi boli poučené. Výtkol súdu prvého stupňa, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z predpokladu, že mal a mohol vedieť, že pacientke bolo potrebné indikovať USG brucha, keď túto skutočnosť, vyvodil z pracovnej zmluvy, podľa ktorej samostatne vykonáva základné diagnostické liečebné výkony, napriek tomu, že v jeho pracovnej zmluve je uvedené, že vykonáva samostatné diagnostické a liečebné výkony a preto je zistený skutkový stav v rozpore s vykonanými dôkazmi. Poukázal na skutočnosť, že povinnosťou navrhovateľa bolo v čase ošetrenia poškodenej pacientky zabezpečiť prítomnosť lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore chirurgia s tým, že v konaní bolo preukázané, že navrhovateľ si túto povinnosť nesplnil, pričom formulácia v pracovnej zmluve o výkone samostatných diagnostických výkonoch zohľadňuje to, že nemal právo ani povinnosť samostatne vykonávať diagnostické výkony, alebo iba vykonávať jednotlivé samostatné diagnostické výkony podľa pokynov lekára so špecializáciou, z dôvodu ktorého nemohol svojim konaním porušiť právnu povinnosť uloženú pracovnou zmluvou, keďže navrhovateľ mu neumožnil, aby si svoje povinnosti v súlade s pracovnou zmluvou plnil. Odporca vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že súd prvého stupňa nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a vec nesprávne právne posúdil tým, že z ust. § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti vyplýva práve povinnosť navrhovateľa vykonať primerané organizačné opatrenia, aby dosiahol súlad, teda napríklad zabezpečiť prítomnosť lekára so špecializáciou na chirurgickej ambulancii, alebo dať lekárom bez špecializácie aspoň inštrukciu. Namietol, že súdom prvého stupňa citované posudky v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nezohľadňujú, že nemal špecializáciu v odbore chirurgia a nie je z nich zrejmé, či ich vypracovatelia rátali s tým, že ošetrujúcim lekárom môže byť lekár bez špecializácie, prípadne, či príslušný štandard starostlivosti aplikovali za predpokladu, že ide o lekára so špecializáciou. Poukázal na odborné stanovisko H.. G., ktorý uviedol, že je pozoruhodné, že nález zlomeného slezinného rebra nebol popudom pre ošetrujúceho lekára - chirurga na indikovanie a vykonanie urgentného ultrazvukového vyšetrenia a nakoľko v čase vyšetrenia žiadnu špecializáciu nemal, nie je možné ho považovať za chirurga v zmysle právnych predpisov. Uviedol, že z posudkov nie je zrejmé, na akú osobu sa vzťahujú a preto, ak súd prvého stupňa z nich usúdil, že mal a mohol vedieť, že je potrebné nariadiť USG brucha, dospel k nesprávnemu právnomu zisteniu a vec nesprávne právne posúdil.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť s tým, že odvolanie odporcu je účelové, nakoľko bol síce ošetrujúcim lekárom bez atestácie, avšak po absolvovaní 6 ročného štúdia na lekárskej fakulte s takmer 3 ročnou praxou, vzhľadom na okolnosti a

svoje osobné pomery, štandardné lekárske postupy poznať mal a mohol a pacientku nemal poslať domov s tým, že ju mal alebo hospitalizovať, alebo konzultovať jej stav s chirurgom alebo vykonať iné vyšetrenia a stotožnil sa v celom rozsahu s názorom súdu prvého stupňa, že skutočnosť, že bol na ambulancii sám ako lekár bez atestácie, ho nemôže úplne zbaviť zodpovednosti za škodu, keď jeho úplné vyvinie z pozície ošetrojúceho lekára by bolo plne v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na skutočnosť, že akceptoval prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť iba sumu 490 eur a odvolanie do zamietajúcej časti nepodal z dôvodu hospodárnosti konania s tým, že skutok sa stal pred viac ako piatimi rokmi, pričom odporca si odvolaním uplatnil trovy konania v sume 666, 72 eur, teda sumu vyššiu ako bola navrhovateľovi priznaná.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 01.06.2014, túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., keďže pre nariadenie pojednávania neboli dané zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. (nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem) a rozsudok verejne vyhlásil dňa 25. júna 2015 podľa § 211 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, ich právni zástupcovia, upovedomení zákonným spôsobom.

Súd prvého stupňa vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj presvedčivo odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvostupňového súdu odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ust. § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O. s. p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvého stupňa v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie rozsiahlym dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu. Okolnosti namietané odporcom v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvostupňového súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi,

navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami a ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

Pokiaľ odporca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu, že odporca ako zamestnanec navrhovateľa zodpovedá za škodu, ktorá vznikla pri plnení jeho pracovných úloh pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti pacientke E. V., keď porušil právnu povinnosť vyplývajúcu mu z pracovnej zmluvy, nakoľko pacientke poskytol zdravotnú starostlivosť non lege artis.

Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci konania uzavreli dňa 27. 07. 2006 pracovnú zmluvu na dobu určitú do 31. 07. 2007 s tým, že dohodnutým druhom na výkon, ktorého bol odporca prijatý do zamestnania bol „lekár“, s miestom výkonu práce Fakultná nemocnica s poliklinikou Bratislava, dňa 10. 07. 2007 uzavreli účastníci konania Dohodu o zmene pracovnej zmluvy, ktorou došlo k zmene uzavretej pracovnej zmluvy tak, že pracovný pomer odporcu bol dohodnutý na dobu určitú do 31. 07. 2008 a dňa 16. 06. 2008 uzavreli ďalšiu Dohodu o zmene pracovnej zmluvy, ktorou sa pracovný pomer uzavretý na dobu určitú do 31. 07. 2008 zmenil na dobu neurčitú. Z opisu pracovného miesta zo dňa 18. 02. 2007, s ktorým bol odporca oboznámený dňa 01. 02. 2007 vyplýva, že odporca bol oprávnený vykonávať samostatne základné diagnostické liečebné výkony alebo asistovať pri zložitejších diagnostických a liečebných výkonoch a úkonoch, počas špecializačného štúdia v príslušnom špecializačnom odbore, vykonávať ústavné pohotovostné služby podľa rozpisu a zúčastňovať sa na výučbe poslucháčov Lekárskej fakulty (viď č. I. 15 spisu). Z pracovnej náplne (popis činností, povinností a zodpovednosti) zo dňa 06. 07. 2007 vyplýva (č. I. 188 spisu), že odporca vykonáva samostatné základné diagnostické a liečebné výkony, alebo asistuje pri zložitejších diagnostických a liečebných výkonoch a úkonoch, počas špecializačného štúdia v príslušnom špecializačnom odbore, vykonáva ústavné pohotovostné služby podľa rozpisu a zúčastňuje sa na výučbe poslucháčov Lekárskej fakulty.

V konaní nebolo sporným, že odporca ako lekár bez atestácie dňa 23. 03. 2009 vyšetril pacientku E. V. vo všeobecnej príjmovej ambulancii I. Chirurgickej klinike FNsP Bratislava po tom, ako dňa 22. 03. 2009 padla vo vani, realizoval RTG rebier, RTG LS chrčtice so záverom, že pacientka utrpela fraktúru 5. rebra vpravo v zadnej axilárnej čiare a 10 rebra vľavo v zadnej axilárnej čiare, odporučil jej pokoj na lôžku, analgetiká, kontrolu na ambulancii vo štvrtok dopoludnia a pri zhoršení jej stavu, kontrolu chirurgom ihneď.

V konaní bola spornou skutočnosť, či odporca ako neatestovaný lekár, pri absencii dohľadu atestovaného lekára, nesie zodpovednosť za to, že pri uvedenom vyšetrení a zistení daných komplikácií (zlomeniny rebier) jej nevykonal USG brucha, žiadne laboratórne vyšetrenia, ktoré podľa znaleckého posudku č. 8/2010, vypracovaného H.. B. H., chirurgom - traumatológom pre účely trestného konania, jej vzhľadom na zistenú zlomeninu slezinného rebra malo byť indikované, t. j. pacientke nebola poskytnutá adekvátna zdravotná starostlivosť ani dňa 26. 03. 2009 H.. E. G., na následky čoho dňa 27. 03. 2009 zomrela.

Podľa § 179 ods. 1 Zákonníka práce, zamestnanec zodpovedá zamestnávateľovi za škodu, ktorú mu spôsobil zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním.

Zamestnávateľ je povinný preukázať zamestnancovo zavinenie, okrem prípadov uvedených v § 182 a 185.

Citované zákonné ustanovenie posudzuje také prípady zodpovednosti zamestnanca za škodu, ktoré vznikli zavineným porušením jeho povinnosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, pričom zamestnávateľ je povinný preukázať nielen vznik škody, protiprávnosť konania zamestnanca, ale aj zavinenie a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním zamestnanca. Pre vznik zodpovednosti zamestnanca musia byť splnené všetky zodpovednostné predpoklady, medzi ktoré, ako správne súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, patrí: protiprávny úkon, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, zavinenie zamestnanca, existencia pracovného pomeru a okolnosť, že ku škode musí dôjsť pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s týmto plnením tak, ako to vymedzuje Zákonník práce. Protiprávnym úkonom je úkon, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, škodou je majetková ujma, vyjadriteľná v peniazoch, pričom skutočná škoda spočíva v skutočnom zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť na uvedenie do predošlého stavu, inou škodou je ujma spočívajúca v tom, že v dôsledku škodnej udalosti nedôjde k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to dalo očakávať, ak by nedošlo ku škodnej udalosti, pričom dôkazné bremeno pri preukazovaní vzniku škody, ako aj jej výšky, je na zamestnávateľovi. Kauzálny nexus je ďalším zo zodpovednostných predpokladov a zavinenie je subjektívnou právnou kategóriou, vyjadrujúcou vnútorný psychický vzťah škodcu k výsledku svojho konania. Môže spočívať vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, pričom v pracovnoprávnej zodpovednosti forma zavinenia podstatným spôsobom ovplyvňuje rozsah náhrady škody. K založeniu zodpovednosti zamestnanca, pri ktorej nemusí byť daný protiprávny úkon, stačí, len danosť rozporu s dobrými mravmi.

Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením odporcu v podanom odvolaní, že zodpovednosť za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nenesie v žiadnom rozsahu, nakoľko bolo povinnosťou jeho zamestnávateľa zabezpečiť chod chirurgickej ambulancie tak, aby nad výkonom ním poskytovanej zdravotnej starostlivosti bol vždy prítomný špecializovaný lekár.

Odvolací súd považuje za nutné uviesť, že neatestovaný lekár je síce oprávnený vykonávať určité lekárske úkony, avšak len pod dohľadom atestovaného lekára z danej oblasti, ktorý v prípade vzniku škody za neho nesie zodpovednosť a v prípade, ak by bol pokyn nadriadeného lekára v zjavnom rozpore s medicínskou doktrínou (postup non lege artis) nie je záväzný pre podriadeného, ale ak nadriadený na pokyne trvá, v záujme právnej istoty, podriadený musí požadovať potvrdenie postupu v písomnej forme. Vtedy nie je zodpovedný ani pri postupe non lege artis.

Odborná spôsobilosť k výkonu povolania lekára sa získava absolvovaním najmenej šesťročného prezenčného štúdia, ktoré obsahuje teoretickú a praktickú výučbu v akreditovanom zdravotníckom magisterskom študijnom programe všeobecného lekárstva. Absolvent, teda lekár s odbornou spôsobilosťou, nemôže svoje povolanie vykonávať samostatne, ale iba pod odborným dohľadom lekára, ktorý úspešne ukončil špecializačné vzdelávanie atestačnou skúškou. Lekár, vykonávajúci dohľad zároveň zodpovedá za prácu odborne spôsobilého lekára (neatestovaného) a čo sa týka samostatnej zodpovednosti neatestovaného lekára, ktorý doposiaľ nezložil atestačnú skúšku, je nutné rozlišovať medzi zodpovednosťou občianskoprávnou, či pracovnoprávnou a zodpovednosťou trestnoprávnou.

To, ktorý lekár, či lekár s odbornou spôsobilosťou (školený), či lekár disponujúci odbornou spôsobilosťou (školiteľ), ktorý nad neatestovaným lekárom vykonáva dohľad, bude za vznik škody zodpovedať, záleží na okolnostiach konkrétneho prípadu, pričom ide predovšetkým o zistenie, či dohliadajúci lekár nezanedbal dohľad, ktorý je povinný vykonávať a či škoda bola spôsobená za takých okolností, ktorým ani pri náležitom dohľade zabrániť nemohol s tým, že pre vznik zodpovednosti lekára bez atestácie má význam zistenie, či lekár bez atestácie nesplnil pokyn školiteľa, alebo či bez jeho súhlasu vykonal zdravotný výkon, ku ktorému odborne spôsobilý nebol.

Je síce pravdou, že školiteľ je zodpovedný za riadny výkon lekárskej praxe lekára bez atestácie a je povinný na výkon tejto praxe aj dohliadať, avšak je nesporné a v súlade so zásadou formálnej logiky,

že nemôže byť zodpovedný za všetky výkony lekára pri ním poskytovanej zdravotnej starostlivosti a to najmä v prípade, ak lekár, ktorý nezložil atestačnú skúšku urobí výkon bez súhlasu lekára so špecializáciou (atestovaného), ktorý je nad rámec jeho odborných skúseností.

Lekár by mal vždy pracovať pod priamym odborným dohľadom lekára so špecializáciou, ktorý by mal spočívať v trvalej prítomnosti lekára povereného odborným dohľadom na pracovisku, na ktorom pracuje lekár bez špecializovanej spôsobilosti a bez absolvovania základného kmeňa príslušného odboru, t. j. lekár v príprave by mal od lekára, ktorý nad ním vykonáva odborný dohľad, prípadne od primára obdržať písomne, aké činnosti môže vykonávať sám, aké iba v prítomnosti lekára, ktorý nad ním vykonáva dohľad a aké činnosti vykonávať nesmie. Rozsah toho, čo môže lekár prvé dva roky po absolvovaní lekárskej fakulty vykonávať sám, sa môže meniť a môže byť iný prvých šesť mesiacov, iný posledných šesť mesiacov dvojročného obdobia do absolvovania základného kmeňa, avšak pokiaľ takýto lekár nemá vymedzené, aké činnosti môže vykonávať, nemal by samostatne, v neprítomnosti dohliadajúceho lekára prevádzať žiadne lekárske výkony, nakoľko je jeho plne legitímnym oprávnením odmietnuť v takýchto podmienkach samostatne pracovať, pokiaľ nemá vymedzené, čo môže samostatne robiť.

Zodpovednosť neatestovaného lekára je však aktuálna v prípade, ak mal určené, čo môže a čo nemôže sám vykonať a napriek tomu sa dopustil odborného pochybenia alebo takej odbornej chyby, ktorej sa ani absolvent lekárskej fakulty bez špecializovanej spôsobilosti dopustiť nesmie.

Súd prvého stupňa dospel k správne právnemu záveru, že zodpovednosť odporcu za škodu, ktorá vznikla pri plnení si jeho pracovných úloh v súlade s pracovnou zmluvou je daná, nakoľko v konaní bolo bezpečne preukázané, že z pracovnej náplne odporcu vyplývala jeho pracovná povinnosť vykonávať samostatne (viď opis pracovného miesta, s ktorým bol odporca oboznámený dňa 01. 02. 2007 a ktorý aj vlastnoručne podpísal) základné diagnostické a liečebné výkony, pričom z opisu pracovného miesta zo dňa 06. 07. 2007 vyplýva, že bol oprávnený vykonávať samostatné diagnostické a liečebné výkony, ktoré aj odporca, ako bolo v priebehu prvostupňového konania jednoznačne preukázané, vykonával.

Z uvedeného vyplýva, že odporca ako zamestnanec navrhovateľa mal vo svojej náplni práce zrozumiteľne určené, že môže vykonávať samostatne (od 01. 02. 2007) a od 06. 07. 2007 samostatné diagnostické a liečebné výkony, ktoré aj v prípade pacientky vykonal indikovaním RTG rebier, RTG LS chrbtice, pričom zistil, že pacientka utrpela fraktúru 5. rebra vpravo v zadnej axilárnej čiare a 10 rebra vľavo v zadnej axilárnej čiare, odporučil jej pokoj na lôžku, analgetiká, kontrolu na ambulancii vo štvrtok dopoludnia a pri zhoršení jej stavu, kontrolu chirurgom ihneď, avšak nevykonal jej žiadne laboratorné vyšetrenia, rozhodol o jej prepustení do domáceho prostredia a neindikoval USG brucha, ktoré je však tiež štandardnou diagnostickou metódou, pri zlomenine rebier, tak ako RTG, za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesporne, aj podľa názoru odvolacieho súdu, zodpovedá.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s tvrdením navrhovateľa, že pokiaľ mal odporca za to, že mu zo strany zamestnávateľa neboli vytvorené podmienky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti tým, že nemal na chirurgickej ambulancii zabezpečenú fyzickú prítomnosť špecialistu, nedisponoval ani oprávnením zdravotnú starostlivosť poskytovať a nakoľko ju poskytol, nemôže sa svojej zodpovednosti zbaviť.

Z dokazovania vykonaným prvostupňovým súdom bola zároveň bezpečne preukázaná komunikačná dostupnosť lekára so špecializovanou spôsobilosťou, resp. lekárov, t. j. bolo preukázané, že lekár s príslušnou atestáciou sa na pracovisko (chirurgickú ambulanciu, na ktorej odporca poskytol zdravotnú starostlivosť pacientke E. V.) mohol dostať a poskytnúť odporcovi konzultáciu, avšak odporca o diagnóze poškodenej a spôsobe liečby, rozhodol sám.

Súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a nakoľko odporca v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého

rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, rozhodol vecne správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a s § 151 ods. 1 O. s. p. tak, že navrhovateľovi úspešnému v odvolacom konaní právo na náhradu trov nepriznal, nakoľko návrh na ich priznanie nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.